

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของสถาบันอุดมศึกษาทั่วโลกในปัจจุบันเพิ่มความท้าทายมากขึ้นเรื่อย ๆ นับตั้งแต่กลางศตวรรษที่ 20 หลังการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 3 มีการเริ่มต้นนำเทคโนโลยีด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะเทคโนโลยีดิจิทัล บูรณาการกับศาสตร์แขนงต่าง ๆ เพื่อการเข้าสู่การปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 (4IR) ในศตวรรษที่ 21 ผนวกกับการเกิดขึ้นของสถานการณ์ของการพลิกผันต่าง ๆ ทั้งที่เป็นการพลิกผันจากเทคโนโลยีดิจิทัลเอง (disruptive technology) และที่เป็นการพลิกผันอื่น ๆ โดยเฉพาะการพลิกผันที่เกิดจากการระบาดของโรคอุบัติใหม่ต่าง ๆ คือโควิด-19 อีกทั้งการพลิกผันต่าง ๆ ในสังคม สิ่งแวดล้อม ฯลฯ ส่งผลให้เกิด “สังคมพลิกผัน” (disruptive society) ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนรูปแบบการใช้ชีวิต การทำงาน อาชีพของผู้คนในทุกระดับ การพลิกผันทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะเทคโนโลยีดิจิทัลที่ส่งผลต่อความต้องการความรู้ใหม่ ทักษะใหม่ที่เริ่มส่งผลกระทบต่อภาวะการว่างงานเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะในกลุ่มเสี่ยงต่าง ๆ ของสังคม เช่น กลุ่มแรงงานที่อายุมาก แรงงานที่มีวุฒิการศึกษาต่ำ แรงงานที่ไม่มีทักษะเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล เยาวชนที่จบการศึกษาใหม่ ๆ ที่ไม่มีประสบการณ์การทำงานที่เพียงพอ แรงงานนอกระบบ และแรงงานต่างด้าว และนำไปสู่การพลิกผันทางศีลธรรม (moral disruption) การประพฤติปฏิบัติของผู้คนที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างมากมาย รวมทั้งด้านศีลธรรม จรรยาบรรณ การดำเนินวิถีที่แตกต่างไปจากเดิมที่นำไปสู่การพลิกผันต่อวิธีการดำรงชีพและการดำเนินชีวิตที่ต้องมีการปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็วเพื่อให้เท่าทันกับบริบทและสถานการณ์การพลิกผันต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ทุกสถาบันอุดมศึกษาทั่วโลกจึงได้มีความพยายามในการที่จะปรับเปลี่ยนการเรียนการสอน และทุกกิจกรรมต่าง ๆ ของตนเองเพื่อให้แน่ใจว่าการดำเนินงานขององค์กรจะสามารถยั่งยืนได้ประสบความสำเร็จ สามารถที่จะสร้างการเรียนรู้ที่นำไปใช้ได้จริง และเป็นประโยชน์ต่อสังคมในภาพรวมด้วย จากแนวคิดของ Brundtland (1987) การพัฒนาที่ยั่งยืนสามารถนิยามได้ว่าเป็นการพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการของปัจจุบันโดยไม่ลดทอนหรือเป็นอุปสรรคต่อคนรุ่นอนาคตในการตอบสนองความต้องการของตนเองและสังคมโดยรวมได้ ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงจำเป็นต้องมีส่วนร่วมอย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้นในการบูรณาการการขับเคลื่อนทุกมิติร่วมกันอย่างสมดุล เช่น ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดความยั่งยืนร่วมกัน แต่จากปรากฏการณ์โดยภาพรวม รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น W. Kim, et al., 2016; S.Witjes et al., 2017 และ Koirala, 2019 ที่ผลการวิจัยสอดคล้องกันว่า อัตราการดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนยังคงลดลงในองค์กรต่าง ๆ ในระดับโลก อันเป็นผลมาจากปัจจัยที่หลากหลาย สถาบันอุดมศึกษาในฐานะสถาบันที่ทำหน้าที่ในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลจึงมีบทบาทที่สำคัญยิ่งในการนำแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนไปขับเคลื่อน เนื่องจากสถาบันอุดมศึกษาเป็นตัวแทนใน

การศึกษาของทั้งผู้คน ผู้นำทั้งในปัจจุบันและในอนาคตที่จะส่งผลสู่ความสำเร็จของการพัฒนาที่ยั่งยืนร่วมกัน (SDGs) โดยสถาบัน Times Higher Education (THE) ได้พัฒนาแนวทางการร่วมกันขับเคลื่อนโดยสถาบันการศึกษาด้วยการกำหนดเกณฑ์การวัดการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการร่วมกัน โดยเกณฑ์ดังกล่าวประกอบด้วย 4 องค์ประกอบคือ (1) การสอน (เผยแพร่ความรู้และผลิตคนเพื่อแก้ไขปัญหาโลก) (2) การวิจัย (สร้างความรู้เพื่อแก้ปัญหาโลก) (3) การดูแล (การจัดการทรัพยากรและการดูแลผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย) และ (4) การเผยแพร่ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืนสู่สังคม (หน้าที่หลักของสถาบันการศึกษา) โดยในปี ค.ศ. 2020 เครือข่ายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGN) ได้กำหนดแนวทาง “การเร่งรัดการให้การศึกษาเกี่ยวกับ SDGs ในมหาวิทยาลัย” โดยจัดทำเป็นคู่มือให้สถาบันอุดมศึกษานำไปปฏิบัติเช่น (1) การทำแผนที่ที่เกี่ยวข้อง เช่น แผนที่ทรัพยากร แผนที่กลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องหรือกลุ่มที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (2) การสร้างศักยภาพและการสร้างความเป็นเจ้าของร่วมกัน (3) การระบุลำดับความสำคัญ โอกาส และช่องว่างต่าง ๆ (4) การบูรณาการ การดำเนินการแนวคิด SDGs เข้าไปในระบบการเรียนการสอน และ (5) การติดตาม ประเมินผล และการสื่อสารผลการดำเนินการ เช่น การสร้างความตระหนัก การตั้งศูนย์กลางการประสานงานร่วมกัน การตั้งหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ การสร้างบทเรียนออนไลน์แบบเปิดมหาชน (MOOCs) เพื่อเปิดกว้างให้คนทุกคนหรือคนจำนวนมากสามารถเข้าถึงเนื้อหา ทรัพยากรและหลักสูตรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืนร่วมกัน ดังตัวอย่างที่ได้มีการดำเนินการบ้างแล้ว เช่น

ระดับภูมิภาคอาเซียนและเอเชีย เริ่มตั้งแต่โครงการมหาวิทยาลัยเปิด OU Five ที่ประกอบด้วยมหาวิทยาลัยเปิดในอาเซียน 5 มหาวิทยาลัยคือ STOU, UPOU, HOU, OUM และ Turbuka และในระดับที่สูงกว่าคือ Asian Association of Open Universities (AAOU) ที่ได้ดำเนินการรับรองการศึกษาทางไกลระบบเปิด (ODL) ในรูปแบบของ MOOC เพื่อให้เป็นหนึ่งในทางออกสำคัญของการให้บริการการเรียนการสอนของภูมิภาคร่วมกัน อีกทั้งองค์กรระหว่างประเทศ เช่น UNESCO และ OECD ที่ให้ความสำคัญกับเรื่องการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ โดยเฉพาะความสามารถของระบบการเรียนการสอนออนไลน์ที่สามารถเข้าถึงคนทุกคนได้ในวงกว้าง (UNESCO’s Education 2030) ตั้งแต่การศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษาอย่างมีคุณภาพร่วมกันและยั่งยืน อย่างมีมาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของแต่ละบุคคล (UNESCO, 2015) โดยเริ่มมีการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนแนวใหม่ที่เป็นหลักสูตรเชิงสมรรถนะ เน้นการทำงาน การเรียน และ การใช้ชีวิตอย่างบูรณาการร่วมกัน เริ่มมีการนำความรู้ และประสบการณ์เดิมของผู้เรียนเข้ามาให้คุณค่ากับการเรียนการสอนในระบบ เช่น การให้คุณค่าความรู้ ประสบการณ์เดิมและประสบการณ์ที่มีอยู่ปัจจุบันที่ผู้เรียนมีอยู่ก่อนการเรียนรู้ใหม่ (Recognition of Existing Skill & Knowledge: RESK) ผ่านระบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนเชิงนวัตกรรมต่าง ๆ เพื่อบูรณาการร่วมกัน เช่น การฝากหรือการสะสมหน่วยกิต (Credit bank) ฯลฯ ประเทศมาเลเซีย สถาบันอุดมศึกษาได้แสดงความมุ่งมั่นอย่างชัดเจนในการสนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามที่ระบุไว้ใน Higher Education Blueprint 2015-2025 (กระทรวงศึกษาธิการมาเลเซีย, 2015) โดย

สถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งของประเทศไทยได้มีการระบุพันธกิจของตนเข้ากับหลักการของการพัฒนาที่ยั่งยืน (Abd-Razak et al., 2011, Hussin & Kunjuraman, 2017)

ประเทศไทย แม้จะไม่ได้มีการระบุอย่างชัดเจนในสถาบันอุดมศึกษาในการนำแนวคิดและหลักการของการพัฒนาที่ยั่งยืนมาขับเคลื่อนร่วมกันอย่างชัดเจน แต่ได้มีการปรับเปลี่ยนและการขับเคลื่อนหลายประเด็นตามกรอบการพัฒนาที่ยั่งยืนคือ รัฐบาลได้ออก พ.ร.บ. การศึกษาฉบับใหม่ให้เป็นแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2561 ที่ยึดหลักสำคัญคือ หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) และหลักการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนของสังคม (All for Education) ที่สอดคล้องกับเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs, 2030) ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เน้นการบูรณาการการศึกษา การเรียนรู้ การพัฒนากำลังคนเพื่อให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องภายใต้แนวคิดของการศึกษาตลอดชีวิต รวมทั้งพร.บ.การอุดมศึกษา พ.ศ.2562 ที่กำหนดมาตรา 69 ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาร่วมกันโดยเน้นผลสัมฤทธิ์เชิงสมรรถนะและทักษะที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนอย่างแท้จริง โดยมีการพัฒนาแพลตฟอร์มการศึกษาที่เป็นศูนย์กลางเดียวของประเทศ (National Single Knowledge Platform) ที่ดูแลโดยกระทรวง อว. ในรูปแบบของการศึกษาออนไลน์มหาชนแบบเปิด (MOOC: Massive Open Online Courses)อีกทั้งนโยบายการจัดตั้งธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ เพื่อรองรับการพัฒนากำลังคนตลอดทุกช่วงวัย อีกทั้งได้มีการจัดตั้งสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (สคช.) เพื่อการพัฒนาสมรรถนะของกำลังคนทั้งระบบของประเทศไทยด้านวิชาชีพ การบูรณาการทุกระบบการศึกษาเข้าด้วยกันคือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ผ่านกลไกที่เป็นนวัตกรรมของการบริหารจัดการการศึกษาสมัยใหม่ เช่น การจัดทำระบบเทียบโอนประสบการณ์ ระบบธนาคารหน่วยกิต มาตรการจูงใจให้คนเข้าสู่การยกระดับทักษะทั้งตามกรอบสมรรถนะวิชาชีพ และกรอบคุณวุฒิทางการศึกษาตามศักยภาพของแต่ละคนเช่น การสนับสนุนให้สถานประกอบการต่าง ๆ สนับสนุนผู้ใช้แรงงาน หรือคนงานโดยเน้นการร่วมระดมทรัพยากรจากภาคเอกชนและภาคประชาสังคม การพัฒนาทัศนคติและแรงบันดาลใจการเรียนรู้ด้วยตนเอง การสร้างนิสัยใฝ่เรียนรู้ และให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสามารถนำความรู้ไปพัฒนาต่อยอด หรือประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม สามารถพึ่งตนเองได้สู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกันคือ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่เน้นความเท่าเทียมหรือทำให้ความเหลื่อมล้ำลดลง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

มสธ. นับว่าเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในการเปิดโอกาสทางการศึกษาประเทศไทย โดยเน้นหลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) และหลักการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนของสังคม (All for Education) ที่สอดคล้องกับเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs, 2030) ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับคนทุกกลุ่มในสังคมอย่างเท่าเทียม เน้นการบูรณาการการศึกษา การเรียนรู้ การ

พัฒนากำลังคนเพื่อให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องภายใต้แนวคิดของการศึกษาตลอดชีวิตที่สอดคล้องกับพรบ.การอุดมศึกษา พ.ศ.2562 ที่กำหนดมาตรา 69 ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาร่วมกันโดยเน้นผลสัมฤทธิ์เชิงสมรรถนะและทักษะที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนอย่างแท้จริง

จากปรากฏการณ์ดังกล่าว การวิจัยเพื่อนำแนวปฏิบัติการพัฒนาที่ยั่งยืนมาใช้ในสถาบันอุดมศึกษาทางไกลแบบเปิดด้วยการใช้แบบจำลองสมการโครงสร้างที่บูรณาการปัจจัยทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการนำแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนในกลุ่มมหาวิทยาลัยทางไกลแบบเปิด โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศสมาชิกมหาวิทยาลัยเปิดของกลุ่มประเทศอาเซียน (OU Five: Five Open University in ASIAN: Indonesia, Malaysia, The Philippines, Thailand and Vietnam) โดยผลการวิจัยที่ได้จากแต่ละประเทศจะนำไปสู่การร่วมกันเป็นภาคีที่สำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนให้กับประเทศตัวเองและภูมิภาคเดียวกัน และผลการวิจัยร่วมกันที่ได้ก็จะสามารถนำไปสู่การพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ร่วมกันมากขึ้นทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนร่วมกัน

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การนำแนวปฏิบัติการพัฒนาที่ยั่งยืนมาใช้ในสถาบันอุดมศึกษาทางไกลแบบเปิด : ด้วยวิธีการใช้แบบจำลองสมการโครงสร้าง” มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

2.1 วัตถุประสงค์หลักคือ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำแนวปฏิบัติการพัฒนาที่ยั่งยืนไปใช้ในสถาบันอุดมศึกษาทางไกลแบบเปิด

2.2 วัตถุประสงค์ย่อยคือ

1) ศึกษาอิทธิพลของรูปแบบการเป็นผู้นำ (LS) ที่มีอิทธิพลทางตรงต่อ การยอมรับการนำแนวปฏิบัติการพัฒนาที่ยั่งยืน (ADPT) และมีอิทธิพลทางอ้อมผ่าน ความตั้งใจ(INT)

2) ศึกษาอิทธิพลทัศนคติ (ATT) ที่มีอิทธิพลทางตรงต่อ การยอมรับการนำแนวปฏิบัติการพัฒนาที่ยั่งยืน (ADPT) และมีอิทธิพลทางอ้อมผ่าน ความตั้งใจ (INT)

3) ศึกษาอิทธิพลบรรทัดฐานทางสังคม (SN) ที่มีอิทธิพลทางตรงต่อ การยอมรับการนำแนวปฏิบัติการพัฒนาที่ยั่งยืน (ADPT) และมีอิทธิพลทางอ้อมผ่าน ความตั้งใจ (INT)

4) ศึกษาอิทธิพลการรับรู้พฤติกรรมที่ควบคุม (PBC) ที่มีอิทธิพลทางตรงต่อ การยอมรับการนำแนวปฏิบัติการพัฒนาที่ยั่งยืน (ADPT) และมีอิทธิพลทางอ้อมผ่าน ความตั้งใจ (INT)

5) ศึกษาอิทธิพลความผูกพันต่อองค์กร (OC) ที่มีอิทธิพลทางตรงต่อ การยอมรับการนำแนวปฏิบัติการพัฒนาที่ยั่งยืน (ADPT) และมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านความตั้งใจ (INT)

6) ศึกษาอิทธิพลความตั้งใจ (INT) ที่มีอิทธิพลทางตรงต่อ การยอมรับการนำแนวปฏิบัติการพัฒนาที่ยั่งยืน (ADPT)

3. คำถามการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การนำแนวปฏิบัติการพัฒนาที่ยั่งยืนมาใช้ในสถาบันอุดมศึกษาทางไกลแบบเปิด : ด้วยวิธีการใช้แบบจำลองสมการโครงสร้าง” ได้มีการกำหนดคำถามวิจัยคือ

“ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำแนวปฏิบัติการพัฒนาที่ยั่งยืนไปใช้ในสถาบันอุดมศึกษาทางไกลแบบเปิดมีปัจจัยใดบ้าง?”

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ขอบเขตเชิงเนื้อหาคือ ประเด็นที่ มสธ. (STOU) ประเทศไทยศึกษาร่วมกับมหาวิทยาลัยเปิดภายใต้โครงการมหาวิทยาลัยเปิด OU Five โดยใช้วัตถุประสงค์และเครื่องมือวิจัยใช้ร่วมกันในการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ขององค์การสหประชาชาติสู่การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาแบบยั่งยืนร่วมกัน (SDGs) ทั้งในส่วนของประเทศไทยและในส่วนของภูมิภาคอาเซียนโดยภาพรวมต่อไป

4.1 ขอบเขตแหล่งข้อมูลคือ เป็นการศึกษาเฉพาะบุคคลากรกลุ่มต่าง ๆ ของ มสธ. (STOU) ประเทศไทย ประกอบด้วย 2 กลุ่มหลักๆจำนวน 2 กลุ่มคือ 1) กลุ่มผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานวิชาการประกอบด้วยอาจารย์ นักวิจัย นักศึกษา และ 2) กลุ่มที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการ ประกอบด้วยผู้บริหาร ผู้ใช้บัณฑิต และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่นหน่วยงานที่ใช้บัณฑิตรวมทั้งหน่วยงานที่มีส่วนร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาในรูปแบบต่างๆทั้งทางตรงและทางอ้อมเพื่อนำข้อมูลดังกล่าวไปประกอบการสร้างความรู้และแนวทางการปฏิบัติเพื่อส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนในภูมิภาคอาเซียน (ASEAN) ต่อไป

5. สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การนำแนวปฏิบัติการพัฒนาที่ยั่งยืนมาใช้ในสถาบันอุดมศึกษาทางไกลแบบเปิด : ด้วยวิธีการใช้แบบจำลองสมการโครงสร้าง” มีการกำหนดสมมติฐานการวิจัยดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 รูปแบบการเป็นผู้นำ (LS) มีอิทธิพลทางตรงต่อ การยอมรับการนำแนวปฏิบัติการพัฒนาที่ยั่งยืน (ADPT) และมีอิทธิพลทางอ้อมผ่าน ความตั้งใจ (INT)

สมมติฐานที่ 2 ทักษะคตติ (ATT) มีอิทธิพลทางตรงต่อ การยอมรับการนำแนวปฏิบัติการพัฒนาที่ยั่งยืน (ADPT) และมีอิทธิพลทางอ้อมผ่าน ความตั้งใจ (INT)

สมมติฐานที่ 3 บรรทัดฐานทางสังคม (SN) มีอิทธิพลทางตรงต่อ การยอมรับการนำแนวปฏิบัติการพัฒนาที่ยั่งยืน (ADPT) และมีอิทธิพลทางอ้อมผ่าน ความตั้งใจ (INT)

สมมติฐานที่ 4 การรับรู้พฤติกรรมที่ควบคุม (PBC) มีอิทธิพลทางตรงต่อ การยอมรับการนำแนวปฏิบัติการพัฒนาที่ยั่งยืน (ADPT) และมีอิทธิพลทางอ้อมผ่าน ความตั้งใจ (INT)

สมมติฐานที่ 5 ความผูกพันต่อองค์กร (OC) มีอิทธิพลทางตรงต่อ การยอมรับการนำแนวปฏิบัติการพัฒนาที่ยั่งยืน (ADP) และมีอิทธิพลทางอ้อมผ่าน ความตั้งใจ(INT)

สมมติฐานที่ 6 ความตั้งใจ(INT) มีอิทธิพลทางตรงต่อ การยอมรับการนำแนวปฏิบัติการพัฒนาที่ยั่งยืน (ADPT)

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ประโยชน์ที่ มสธ. ได้รับคือ มสธ. ในฐานะหนึ่งในสถาบันอุดมศึกษาไทยมีการพัฒนาความรู้สู่การปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืนร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ ทั้งในประเทศไทยและนานาชาติ โดยได้มีโอกาสในการพัฒนาและขยายผลเกี่ยวกับการนำแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืนไปบูรณาการในทุกมิติของมหาวิทยาลัยมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการขยายผลร่วมกับหน่วยงาน เครือข่ายภาคีที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยด้วย

6.2 ประโยชน์ที่ OU5 ได้รับคือ เป็นความร่วมมือของสถาบันอุดมศึกษาภายใต้โครงการ OU5 ในการพัฒนาความรู้สู่การปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืนร่วมกัน

7. นิยามศัพท์

งานวิจัยเรื่อง “การนำแนวปฏิบัติการพัฒนาที่ยั่งยืนมาใช้ในสถาบันอุดมศึกษาทางไกลแบบเปิด : ด้วยวิธีการใช้แบบจำลองสมการโครงสร้าง” มีการกำหนดนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการดังนี้

7.1 สถาบันอุดมศึกษาทางไกลแบบเปิด หมายถึง มสธ. (STOU) ประเทศไทยที่เป็นหนึ่งมหาวิทยาลัยเปิดภายใต้โครงการมหาวิทยาลัยเปิด OU Five ที่ร่วมนำร่องในการขับเคลื่อนแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

7.2 บทบาทของมหาวิทยาลัยเปิดในอาเซียน หมายถึงบทบาทของมสธ. (STOU) ประเทศไทยที่เป็นหนึ่งมหาวิทยาลัยเปิดภายใต้โครงการมหาวิทยาลัยเปิด OU Five ที่ร่วมนำร่องในการขับเคลื่อนแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

7.3 แนวปฏิบัติการพัฒนาที่ยั่งยืน หมายถึง แนวทางและวิธีการในการปฏิบัติตามกรอบของการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติที่ มสธ. (STOU) ประเทศไทยในฐานะหนึ่งมหาวิทยาลัยเปิดภายใต้โครงการมหาวิทยาลัยเปิด OU Five ที่ร่วมนำร่องในการขับเคลื่อนแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

7.4 การรับนวัตกรรม (Adoption: ADPT) หมายถึง การที่มสธ. (STOU) ประเทศไทยที่เป็นหนึ่งมหาวิทยาลัยเปิดภายใต้โครงการมหาวิทยาลัยเปิด OU Five ยอมรับนวัตกรรมเกี่ยวกับการขับเคลื่อนแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ขององค์การสหประชาชาติที่จะนำไปสู่การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาแบบยั่งยืนร่วมกัน (SDGs) ทั้งในส่วนของประเทศไทยและในส่วนของภูมิภาคอาเซียนโดยภาพรวม

7.5 รูปแบบการเป็นผู้นำ (Leadership Style: LS) หมายถึงรูปแบบการเป็นผู้นำระดับต่างๆในที่นี่ประกอบด้วยทัศนคติ (Attitude: ATT) และบรรทัดฐานของสังคม (Social Norms: SN) ของ มสธ. (STOU) ประเทศไทยที่เป็นหนึ่งมหาวิทยาลัยเปิดภายใต้โครงการมหาวิทยาลัยเปิด OU Five ในการรับนวัตกรรมเกี่ยวกับการขับเคลื่อนแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ขององค์การสหประชาชาติที่จะนำไปสู่การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาแบบยั่งยืนร่วมกัน (SDGs) ทั้งในส่วนของประเทศไทยและในส่วนของภูมิภาคอาเซียนโดยภาพรวม

7.6 การรับรู้พฤติกรรมที่ควบคุม (Perceived Behavior Control: PBC) หมายถึง การรับรู้พฤติกรรมที่ควบคุมหรือพฤติกรรมที่คาดหวังของบุคลากรระดับต่าง ๆ ของ มสธ. (STOU) ประเทศไทยที่เป็นหนึ่งมหาวิทยาลัยเปิดภายใต้โครงการมหาวิทยาลัยเปิด OU Five เกี่ยวกับการขับเคลื่อนแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ขององค์การสหประชาชาติที่จะนำไปสู่การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาแบบยั่งยืนร่วมกัน (SDGs) ทั้งในส่วนของประเทศไทยและในส่วนของภูมิภาคอาเซียนโดยภาพรวม

7.7 ความผูกพันกับองค์กร (Organizational Commitment: OC) หมายถึง ความผูกพันกับองค์กรหรือความผูกพันกับประเด็นที่กำหนดร่วมกันเกี่ยวกับแนวปฏิบัติการพัฒนาที่ยั่งยืนตามกรอบการพัฒนา SDGs ขององค์การสหประชาชาติที่บุคลากรระดับต่าง ๆ ของ มสธ. (STOU) ประเทศไทยที่เป็นหนึ่งมหาวิทยาลัยเปิดภายใต้โครงการมหาวิทยาลัยเปิด OU Five ที่เกี่ยวข้องกับการรับนวัตกรรมเกี่ยวกับการขับเคลื่อนแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ขององค์การสหประชาชาติที่จะนำไปสู่การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาแบบยั่งยืนร่วมกัน (SDGs) ทั้งในส่วนของประเทศไทยและในส่วนของภูมิภาคอาเซียนโดยภาพรวม

7.8 ความตั้งใจ (Intention: INT) หมายถึงความตั้งใจของบุคลากรระดับต่าง ๆ ของมสธ. (STOU) ประเทศไทยที่เป็นหนึ่งมหาวิทยาลัยเปิดภายใต้โครงการมหาวิทยาลัยเปิด OU Five ที่เกี่ยวข้องกับการรับนวัตกรรมการขับเคลื่อนแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ขององค์การสหประชาชาติที่จะนำไปสู่การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาแบบยั่งยืนร่วมกัน (SDGs) ทั้งในส่วนของประเทศไทยและในส่วนของภูมิภาคอาเซียนโดยภาพรวม

7.9 การเปิดรับนวัตกรรม หมายถึง การที่มสธ. (STOU) ประเทศไทยที่เป็นหนึ่งมหาวิทยาลัยเปิดภายใต้โครงการมหาวิทยาลัยเปิด OU Five รับนวัตกรรมเกี่ยวกับการขับเคลื่อนแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ขององค์การสหประชาชาติที่จะนำไปสู่การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาแบบยั่งยืนร่วมกัน (SDGs) ทั้งในส่วนของประเทศไทยและในส่วนของภูมิภาคอาเซียนโดยภาพรวม

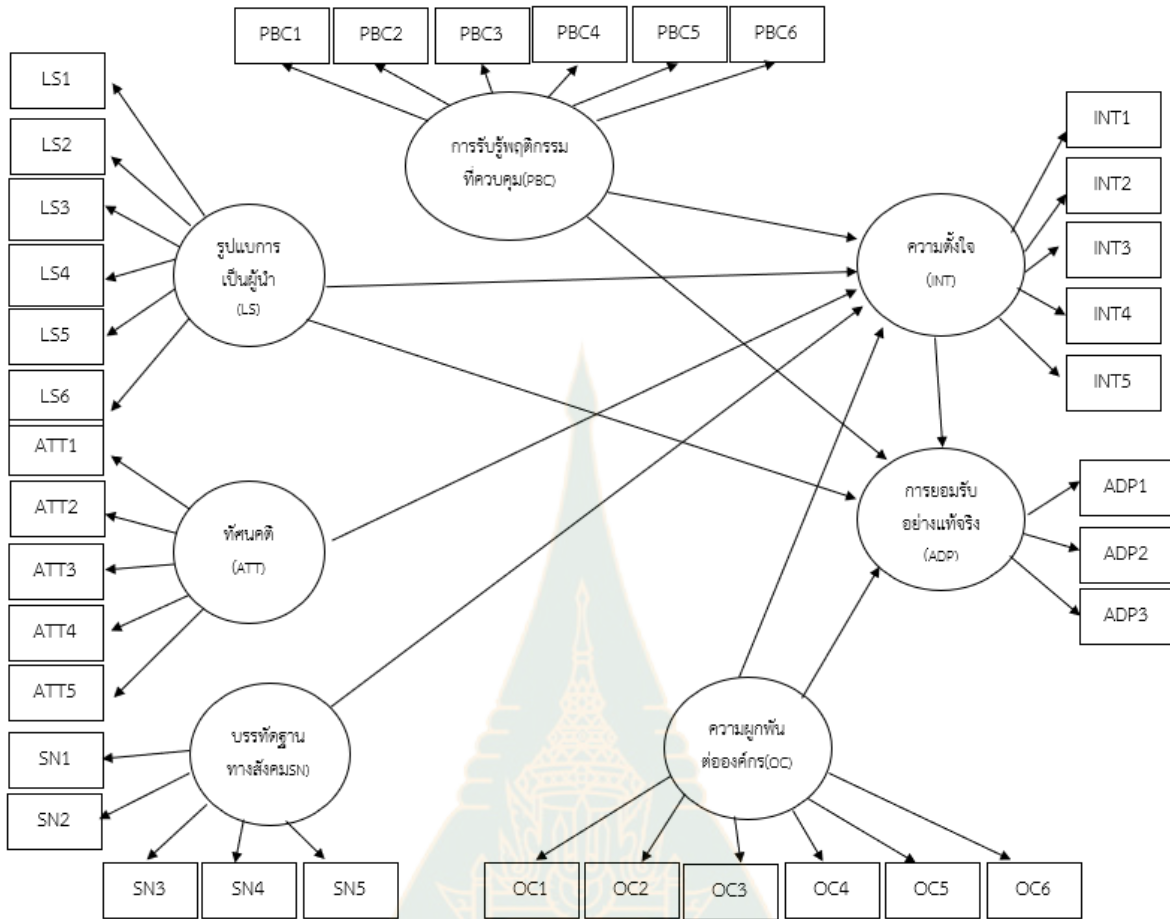
7.10 อิทธิพลทางตรง หมายถึง การมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล (coefficient) โดยตรง (Direct Effect) ของตัวแปรหนึ่งไปยังอีกตัวแปรหนึ่ง โดยไม่มีตัวแปรใดมาเป็นตัวแปรส่งผ่าน

7.11 อิทธิพลทางอ้อม หมายถึง การมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล (coefficient) โดยอ้อม (Indirect Effect) ของตัวแปรหนึ่งไปยังอีกตัวแปรหนึ่ง โดยมีบางตัวแปรมาเป็นตัวแปรส่งผ่าน

8. กรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัย

หมายเหตุ: LS=รูปแบบความเป็นผู้นำ ATT=ทัศนคติ SN=บรรทัดฐานทางสังคม PBC=การรับรู้พฤติกรรมที่ควบคุม OC=ความผูกพันต่อองค์กร INT =ความตั้งใจ ADPT=การรับนวัตกรรมที่เสนอ (SDGs)